

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

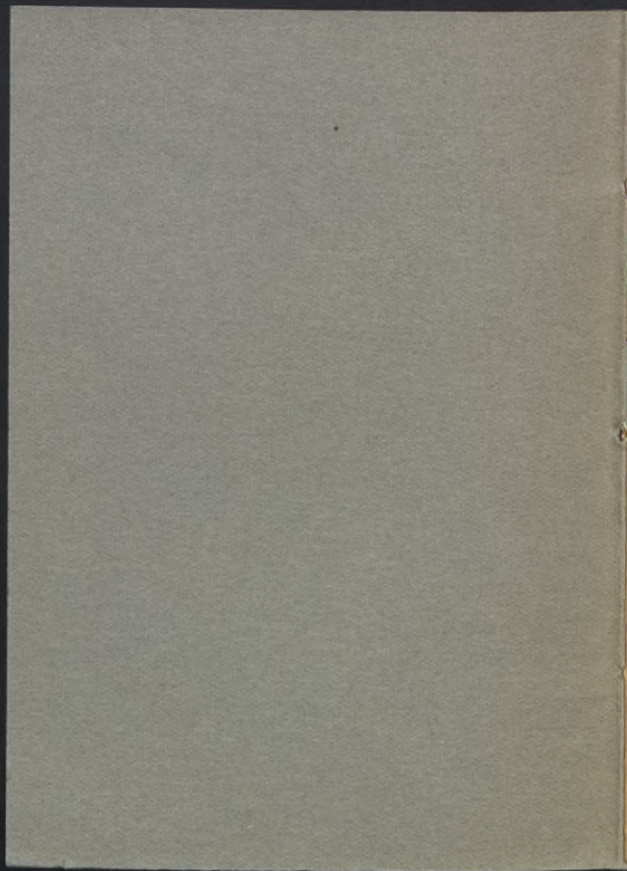
This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

174
K. K. K.
and
L. K. K.

Est samhällets olycks te am
1887.

1887. 41
Föreläsning
 Ett samhällets olycksbarn

N. P. P:son Hagströms
 brottsliga tefnad
 och
 hans halshuggning
 inom Kristianstads fängelsegård
 den 29 Mars 1887.

En varnande bild.

Den förlorade sonen.

Sann händelse.

Westerwif 1887.

E. O. Eklad & Comp.

Lefnadsteckning

öfwer

förre Artilleristen

N. P. P:son Hagström.

Denne brottsling blef, som man wet, afrättad den 29 Mars 1887. Huruvida dödsstraffet öfwerensstämmer med vår tids i den humana riktningen gående åstådningssätt, äro meningarne mycket delade. Dödsstraffet står dock ännu qwar i vår swenska lag, och om det någonsin bör tillämpas, så är det wid ifrågavarande fall. Hagström litade i sista hand på konungens benådningssätt, och det är knappast troligt att han någonsin bekänt, om icke denna så ofta begagnade rätt lemnat honom hopp om att undgå dödsstraffet. Brottsens karaktär gjorde emellertid samma intryck på högre ort som i landet, hwadan en förmildring

af den fällda domen denna gång icke ansågs berättigad. Dock war det icke blott mordet i och för sig, som omöjliggjorde benådningen. Såsom en tungt wägende anklagelse kom äfwen hans föregående lif, hwilket allt igenom varit en kedja af brott och extravaganser, wittnande såwål om en wild och obändig natur som om en i hög grad försummad uppfostran.

Nils Peter Persson Hagström är född 1854 i Dusby socken, der fadren war liefmed. Då denne war i mycket torftiga omständigheter, bleswo hans barn uppfostrade på socknens bekostnad. Wid 13 års ålder togs Hagström från föräldrahemmet, der han kanske icke sett de bästa föredömen utan twärtom, och bortauktionerades till en förmoden bonde i samma socken.

Emellertid war hans lifsriktning redan då gifwen, och såsom pojke ådagalade han de böjelser, som sedan gjort honom så sorgligt ryktbar. Hans första mera uppseende-

wäckande mandat war en inbrottsstöld, som han begick i en handelsbod, hwarwid han tillegnade sig bodens kasja.

Denna stöld bekände han aldrig, ehuru de mest graverande omständigheter wittnade mot honom, och såwäl husbonden som byns skollärare genom kroppsstraff fött för-
må honom att bekänna. Sedermera war han oafbrutet på upptåg, och folket i sock-
nen beswärades ständigt af hans tidigt ut-
bildade tjufmani, hwilka äfwen hade till
följd att han, först sedan han i tre år läst
för presten, blef konfirmerad.

Men samtidigt med att tjufmanien till-
tog framträdde en annan ännu större last.
Man upptäckte snart hos Hagström äfwen
den fulländade slagskämpen och boswen.
Knifwen kunde han begagna, innan han
blef konfirmerad, och denna färdighet till-
sammans med owanligt goda fysiska krafter
och ett ilsket lynne gjorde honom slutligen
till en skräck för hela Dusby socken.

Hos ofwännämnde bonde war Hagström omkring fem år, och sedan han ytterligare tjenat ett år på ett annat ställe, tog han 1873 wärfning wid 6:te batteriet af Wendes artilleriregemente i Kristianstad.

De, som förut hyst farhågor för Hagströms framtid, satte nu sitt hopp dertill, att han möjligen genom frigstufstens inverkan skulle bli en annan menniska. Att han, oaktadt sin föga wackra meritlista, ändock fick inträde wid regementet, hade sin grund deruti, att husbönderna i tanke på hans framtid lemnade honom jemförelsewis goda betyg.

Emellertid wisade det sig på honom som på så mången annan att våra wärfwade regementen wisst icke äro några uppfostringsanstalter, och Hagström war och förblef den samme under garnisonstiden som förut i hemorten. Den stränga disciplinen och twånget gjorde wisserligen att han till en tid lade band på sina dåliga instinkter, men

snart gaf han fritt lopp åt desja äfwen här. Hans kamrater märkte också omsider att de i Hagström hade i sitt fällskap en person af farligaste beskaffenhet, och då han åtskilliga gånger framkallat deras stora o-wilja, tillgreps de ett i kasern allt som of-tast begagnadt botemedel mot ofynniga in-divider och på eget initiativ gåfwo honom "kommissstryf".

Dylka åtgärder verkade emellertid föga på den för allt utom ondt omottaglige Hagström, och sedan desj satte han genom sitt våldsamma uppträdande batteriet i ständig sysjelsättning. Två gånger gjorde han försök att begå wåld mot förman — ett brott som, ehuru det inom arméen straffas med exempellös stränghet, dock desja gånger nedtystades; än straffades han för fylleri, än för andra förseelser.

En af honom förut ofta ådagalagd lätt-ja fick god näring under kasernlifwet, och för att slippa tjenstgöring gjorde han åt-

skilliga mer eller mindre lyckade försök att komma på sjukhuset. Detta jemte arresten woro de ställen, der han synnerligt wäl trufdes, och dit han sträfwade att komma. Slutligen ansågs han såsom omöjlig för regementet, och sedan han begått en stöld från kamrat fick han sitt afsked, innan han uttjenat sin första kapitulation.

Iklädd en degraderad uniform och med ett föga wackert betyg på fickan, lemnade Hagström Kristianstad för att påbörja den tredje perioden af sitt lif, och hwilken, såsom hwar och en lätt kunde förutse, äfwen blef fängelsetiden. Han styrde kosan mot hemorten, och första natten efter afskedet begick han inbrottsstöld, hwarwid han hos en bonde tillgrep kläder och matwaror.

Sedan det här har han nästan oafbrutet suttit inom lås och bom och straffats, dels med fängelse, dels med straffarbete. De hårda straffen alstrade hos honom en folkskygghet och menniskofientlighet, som tilltog

med hwarje dag. Detta framträdde på ett i ögonen fallande sätt, isynnerhet då han utstod sista straffet i Malmö. Sedan han en tid på alla upptänkliga sätt sökt tillstålla krawaller på fängelset, beslöt han att mörda vissa misshagliga personer af besälet. Den förste, som han utsett till sitt offer, war en arbetsförman. Under pågående arbete öfverföll han förmannen med knif, men till dennes lycka kommo några slotts-konstaplar till hjälp, och med dragna huggare tvingade desse Hagström att släppa sitt byte.

Någon tid derefter öfverföll han likaledes med knif en af waktkonstaplarna, men äfwen denna gång blef mordförsöket hindradt af den öfriga bewakningen. Dessa wåldsamma mordförsök gjorde honom slutligen till den mest fruktade fånge inom hela borgen, hwarför han icke längre fick wara tillsammans med de öfriga fångarne, utan sattes i särild cell.

I en sådan fick han, afstängd från all

beröring med olyckskamraterna och med ofta tilldelade extra bestraffningar, tillbringa de sista sex månaderna af sin strafftid i Malmö. Fängelset derstädes lemnade han, under det han till flotts-konstaplarnes fälde det lakoniska yttrandet: "I skolen snart få mig igen, ty att stjäla och mörda skall bli min sysselsättning."

Nämnda hotelse satte han i werket med största punktlighet. I medlet af december månad lösgafs han från fängelset i Malmö, och icke fullt en månad derefter war han åter fast, sedan han, enligt sin egen bekännelse, utfört "det största brott, som begåtts i hela Sveriges rike."

Under hela året som ransakningen pågått har han suttit på Kristianstads cellfängelse. Innan han bekände brottet uppförde han sig derstädes på samma sätt som i Malmö, hwadan han äfwen der ofta trakterades med mörk cell. En gång sönderbröt han sin jäng och afryckte ett jernstycke, med hwilket

han sökte genomborra väggen. Efter be-
kännelsen har han deremot uppfört sig klan-
derfritt. Han ligger mycket, och fängelje-
betjeningen har ofta sett honom gråta. För
den förfärliga dödsdomsstadfästelsen, hwilken
upplästes för honom, swigtade den förut
starke mannen och förhårdade brottslingen
— han sjönk ned på sin stol och kunde
knappast reja sig.

Öfwan beskrifna perjon ha wi således
en af dem, som man med fullt skäl kan
kalla "ett samhällets olycksbarn". Om wi
se på alla de förbrutelser, han begått, och
den sista och swåraste af alla, då han med
kallt blod afdagatog fyra menniskor, skonan-
de hwarken gammal eller ung, så synes det
öf som skuld och straff här uppväga hwar-
andra. Men å andra sidan manas man
att fråga, om samhället gjort sin pligt mot
detta "sitt barn", och om det kan fritaga
sig från all skuld i detta föreliggande mo-
raliska förfall, som redan i unga år grund-

lades, och som under påverkan af en hård
 behandling fulminerade i en formlig mord=
 mani? Det är just swaret på denna fråga,
 som minskar den lifsdömdes ansvar, men
 som deremot lif en alptyngd hwilar på sam=
 hället och beröfwar det möjligheten att, då
 bilan faller, med godt samwete kunna två
 sina händer.

Glimmingemördarens afrättning.

Landet slogs med fasa wid underrättelsen om det ohyggliga brott, som natten mellan den 11 och 12 januari 1886 begicks i Glimminge, östra Göinge härad af Kristianstads län. Fyra personer mördade, mordbrand anlagd och stöld begången — det måste hafwa varit ett mensflighetens odjur, som föröfswat dylika illgerningar.

Mördadaren blef gripen. Det fanns intet twifwel om att han war den skyldige, alla omständigheter talade för hans brottslighet.

Men Nils Peter Persson Hagström — så war den gripnes namn — war en jällsynt förhärdad warelse. Medfödda anlag, uppfostran, dålig omgifning under uppwärtåren — ja, hwad weta wi? — hade

famfäldt skapat en karakter af trotsighet, bakflughet och illwilja. Han hade förts in på brottets bana, kommit inom fängelsemurarne, fluppit ut, men dömts dit in igen. Förhärdelsen hade tillwärt, de goda instinkterna — ty äfwen sådana måste hafwa funnits hos Hagström så wäl som hos hwarje menniskobarn — hade blifwit öfwerwärdta och förqwäfdade af råhetens och lastens draksådd . . .

Och så blef han mördare — men nekade att tillstå sitt brott, nekade trots de tydligaste omständigheter, som lågo honom emot, nekade enwist och systematiskt.

Knappast någon trodde på, att denna förhärdade ande skulle kunna röras.

Då skedde plötsligt en förändring i hans själsstillstånd. En färd till mordstället, ett samtal med en ordets förkunnare, wänlighet och deltagande kommo hans förstockelses fördämningar att brista. Han aflade en fullständig bekännelse om sina brott och mot-

tog den jordiska rättwisans dom med lugn och under erkännande af, att hans gerningar ej bättre förtjenat.

Och domen lydde på dödsstraff.

Lagens stränga former iakttogos. Domen underställdes högre myndigheters ompröfning och bekräftades, och brottslingens nådeansökan blef afslagen.

Det måste således ske. Samhället kräfde lif för lif — ett lif för fyra. Dagen bestämde. Den 29 Mars skulle Hagströms hufvud falla för lagens straffande bila.

Den dödsdömde mottog bekräftelsen på sin dom jemförelsewis lugnt. Ja, jemförelsewis, ty de förfärliga inre marter, som måste åtfölja wissheten om, att ens lif skall wäldsamt afkortas, undgick Hagström lika litet som andra i samma läge. Men religionens tröst och hans egen wakenade öfvertygelse om rättmätigheten af samhällets wedergällning af hans brott werkade så, att

han tillämpade sig ett slags lugn — en dödsdömds förtwiflade lugn.

* *

Den man, som skulle vara verktyget wid den blodiga rättwisans skipande, inträffade i Kristianstad. Skarprättaren Per Steinech är en gammal man, han är född i Söderhviddinge, Skåne, år 1821. Han hade förut verkställt 7 afrättningar, tre i Jönköping, två på Gotland, en i Kalmar och en i Wadstena. Han är en man af kort värt, men med ett uttryck af säker kraft i hållning och kroppsbyggnad. Han är bosatt i Jönköping, der han är portwakt wid östra tändstickfabriken. Wid samtal, som ett par af Kristianstadsbladets medarbetare hade med honom på måndagen, yttrade han sig med tillförsigt om utgången af det wärf, som förestod honom följande dag.

* *

Tisdagen uppgick med strålande wärfjol från en högbå himmel. Det war wär-

stämning och fogelsång i luften, och om död och blod minde intet.

Hagström hade först samma morgon blifwit underrättad om att han för sista gången såge dagen randas. Ålfwen denna sista afgörande underrättelse mottog han lugnt och förklarade sig beredd. Hans själasörjare tillbragte hos honom de sista stunderna.

Då klockan nalkades det ödesdigra åttaslaget, samlades en talrik människomängd utanför cellfängelset. Man kunde med allt skäl fråga dem: "Hwad ginge J ut till att se?" ty det war nogsjamt bekant att inga andra än de med färskilda inträdeskort försedda blefwo insläppa å fängelsegården, der sista akten i det Hagströmska blodsdramat skulle spelas till slut.

Det war den rymliga södra fängelsegården, som walts till afrättsställe. Å denna gård är en liten byggnad — arbetssal för de till allmänt arbete dömda samhällets olycksbarn — sådana som sakna "laga för-

fwar" och dylikt. På södra sidan om denna byggnad war en sandbädd tillredd och derpå låg ett litet träblock af något mer än en half alns längd och några tumes höjd samt försedt med en liten betydelsefull fördjupning.

Klockan 8 woro de personer, hwilka såsom wittnen järfkildt utsetts eller eljest tillåtitis närwara, samlade å denna gård. Bland dessa märktes åtskilliga wetenskapsmän, som ditkommit för att anställa iakttagelser å den afrättades kropp, såsom professorerna H. Bendz och H. Lindgren jemte med. d:r Furst från Lund samt professorerna Claason och Holmgren samt d:r Sandström från Upsala. Två danska skarprättare hade äfwenledes erhållit tillstånd att närwara. Widare funnos två af Kristianstads läkare, doktorerna Gimmerdahl och Ammitzhöll, närwarande. Tidningsmän, militärer och åtskilliga andra woro närwarande såsom af stadsfullmäktige utsedde witt-

nen. Till sammans woro de närwarande omkring 30.

Länsnotarien J. W. Th. Ehrenborg uppläste å konungens befallningshafwandes wägnar Hagströms dödsdom jemte hofrättens och högsta domstolens stadfästelse af densamma.

Några minuter af spänd wäntan förflöto. Hos somlige närwarande märktes en wiß nervositet, men medicinarnes trygga anleten werlade lugnande. Kanske gjorde också cigarrerna, som flertalet rökte, sitt till såsom nervlugnande medel.

Men så infördes den dödsdömde genom porten från den inre fängelsegården. Fängelsepredikanten, pastor N. M. Cederwall, ledde honom wid handen och höll andra handen på hans axel.

Hagström syntes lugn och hans steg woro jemna och fasta. Ansigtet war bleft, men uttryckte ingen häftig oro. Det hwidade ett resignationens dödslugn deröfwer.

När han gått några steg, fick han se ett par af fängelsets waktkonstaplar.

För dessa gjorde han en ödmjuk buggning.

Han stannade framför stupstocken.

"Jesus Kristi, Guds söns, blod renar oss från alla synder", yttrade själasörjaren, och Hagström upprepade orden med uppåtvänd blick och tydlig stämma. Så widt mänskligt öga kunde se, låg det försoningswisshet i den dödsdömdes blick.

Han föll på knä och inpassade halsen på det ödesdigra träblocket.

"Fader vår", hwiskade han efter själasörjaren . . .

Då framträdde starprättaren, höjde bilan, ett säkert hugg — och bönen afbröts, hufwudet föll ned i sanden och en frustande blodström framträngde ur den afhuggna halsens ådror.

Hufwudets nedre parti wisade några starka rörelser, då blodet qwälde fram derur.

Men sjelfwa kroppen låg orörlig, synbart liflös.

En sekund, mindre än en sekund hade förflyttat en warelse från lif till död.

Och öfwer denna ohyggliga scen hwälfde en klarblå himmel och fogelqwittret ljöd gladt och jublande.

Klockan war nu 11 minuter öfwer 8.

Profesjor Holmgren och tre andra wetenskapsmän fastade sig på knä wid kroppen med anteckningsböcker i hand och figuren bredwid.

Det afhuggna hufwudet wändes så att det af blod nedsölade anfigtet blef synligt. Wetenskapsmännen granskade det ifrigt och antecknade sina iakttagelser.

Sex minuter fortgingo desja undersölingar. Derpå lades kroppen och hufwudet i den i beredskap stående kistan och bars in i byggnaden på gården, der den afrätades kropp upplades på dissektionsbordet för att närmare undersölas.

Och åskådarne gingo derifrån med twifwelsutan underliga tankar.

Men samhället hade öfwat wedergällning.

* * *

Hela tilldragelsen föreföll mindre ohygglig än mången wäntat sig, och detta just emedan arrangementen woro så enkla och allt förfiggid så skyndsamt, skrifwer ett åsyna wittne till Sydsw. Dagbl. Delinquenten syntes lugn, antagligen försänkt i ett tillstånd af half apati. Då han utträdde på fängelsegården, färgades hans kinder af en lätt rodnad och blicken stirrade ut i rymden. Ett smärtfullt drag öfwer läpparne och en djup suck wittnade likwäl, då han med öppna ögon lade sig ned öfwer stupstocken, att han hade klart för sig sin räkning med lifwet och döden. Hans utseende war mindre djuriskt än förr; också berättade fängelsjets tjänstemän, att han mot slutet varit en helt annan menniska.

Han lär ha mottagit flera bref och tele-

gram från enskilda personer och fromma föreningar, och dessa vittnesbörd om mänskligt deltagande ha i mycket märkbar mån skingrat mörkret öfver den skuldbelastade brottslingens sista stunder.

* * *

En tidning skrifwer bland annat:

Sedan wi undfått tillstånd att aflägga en visit i Hagströms cell, begifwa wi oss upp till denna. Den är mättad af blomdoft. En präktig calla winkar med sin gulhwita kalk oss till mötes, och på ett litet bord upptäcka wi åtskilliga buketter och krukvärter, hvilka Hagström med synnerlig omsorg wårdat. På bordet warjebliwa wi derjemte en mängd andaktsböcker, hvilka bära tydliga spår af flitigt begagnande. Han hade träget breswexlat med sin moder, men hade ej yttrat någon järskild önskan att före sin död få muntligen tala wid henne.

Från kl. 6 på afrättningsdagens morgon

wistades fängelsepresten hos Hagström, som derunder begick nattwarden och tog farväl af fängelsepersonalen. På bordet fann man sedermera en pappersslapp, hwarpå han samma morgon skrifwit följande:

"Laf för allt gott som jag här har fått röna Utt af alla wälfinnad ware alla goda menniskor far wäl Lifdömde fången dödsfången

N. P. P. Hagström".

Det är med en egendomlig känsla wi mönstra den trånga, men ljusa cellen och de föremål, som här påminna om den grymme Glimmingemördaren.

Måne han i sina sista stunder upprigtigt ångrade sitt gräsliga brott?

Det wet ingen annan än Han derofwan.

En äldre man, som besökte Hagström i fängelse, förtäljer derom följande:

På Hagströms dödsdag efter kl. 6 på morgonen inträdde jag och fängelsepredikan-

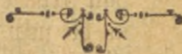
ten G. Andersson i hans cell, hwarwid Hagström lugn och fridfull räckte ofz handen och af ofz mottog den helsningen: War wid godt mod, dina synder förlåtas dig.

Sag bad honom följa med in på mitt rum och för alltid lemna sin cell. Han tog en sista öfverblick af sin kammare, der han kämpat så många inre strider och hwilken, ju närmare det led mot slutet, war för honom en bönekammare. Infomne på mitt rum föllo wi alla på knä, och Hagström hembar derwid sin tackägelse till Gud, att han fått röna nåd och barmhertighet i Jesus Kristus; han bad att Gud måtte wälsigna alla menniskor och jærskildt dem, hwilka han gjort skada och warit till skräck och fasa för — han sjelf kunde intet betala och godtgöra. Derefter såsom början till hans nattwardsgång sjöngo wi: Guds rena lam etc., hwarefter han på ett kort med fastgummadt urklipp ur det nya testamentet mottog skriftemålstexten: "Sannerligen jä-

ger jag dig, i dag skall du vara med mig i paradiset". Under utläggningen yttrade han ofta: Tack, o Jesu, att du förlåtit mig och att jag får vara med dig! Han aflade sin syndabefäunelse med publikanens och den förlorade sonens ord: Miskunda dig öfwer mig syndare; Fader, jag har syndat i himlen och inför dig och är icke värd att kallas din son, gör mig såsom en af dina le-
 godränkar! Efter sakramentets åtnjutande, tacksjägelse dertför och wälsignelsen, uppmanades han till att sjunga af Sanktes sånger: Ald tiden är så kort, och En morgon utan synd jag wakna får etc., och när han kom till slutet, började han om igen. Han satte sjelf en ganska passande melodi dertill under förklarande att man ärar Herren, fast man icke lärt sig sjunga.

Erinrad att tiden för hans utgående snart war inne, böjde han sig neder för sin Gud, och från hans hjerta — ty hwarifrån skulle de eljest komma — gingo dessa ord, hwil-

la jag efter hans död tecknade mig till
 minnes: Käre Gud i himlen, fräls mig i
 denna stunden, ja, du har frälsat mig; jag
 är gången från döden till lifwet, ty jag
 tror på dig. Du är min själs brudgum.
 Jag kommer nu till dig; nu skall jag wa-
 ra med dig i paradiset. Välsigna min mo-
 der och mina syskon, välsigna detta fängelse.
 Tack käre Jesus för allt! Derefter, sedan
 wi tagit ett oförgätligt afsked af hwarandra,
 skyndade han att komma ut, gick utan att
 darra, fridfull och fast. Då wi framkom-
 mit sade jag: Jesu Kristi, Guds sons blod
 renar oss af alla synder, Fader, jag tackar
 dig att du förlåtit mig, hwilket han efter-
 sade. Och sedan han fått tecken att lägga
 sig ner, började jag: Herre Jesu, och han
 upptog det: Herre Jesu anamma —! hans
 bön war för alltid ändad.

Den förlorade sonen.

Sann händelse.

En mörklockig gosse, stormvärt och stark fatt i stugan och stödde hufvudet tungt i handen. Modren bannade honom för olydnad och lättja; fadren kom och wille slå honom, men då rymde han ur huset, der han jemt hört owett och gnat för det arbete föräldrarna wille sätta honom för.

Då han kom fram till stora vägen såg han ett ljus tindra wid skogsbrynet; der bodde liten Marlitt och dit drogs han. De hade värt upp tillsammans och lekt tillhopa mången god dag.

— Adjö Marlitt, sade han, då han fick fatt i henne utanför ladugården. — Jag drar nu ut i werlden, men jag skall komma igen och då — han tryckte hennes båda händer — skall du bli min lilla hustru. Will du wänta och bli mig trogen . . . ?

Marlitt blef så betagen att hon icke fick fram ett ord.

— Mina föräldrar äro stygga emot mig — jag reser till främmande land, fortsfor han. Det blir bättre då jag kommer till baka, blott du kan bli mig trogen.

Han aflägsnade sig i qvällsdunklet och liten Marlitt grät så tårarna runno i stora warma droppar ned på hennes ihopknäpp- ta händer.

Tio år hade runnit hän i tidens haf. Den gosse wi förut nämndt hette Olof; han war wid fjiljmesjan 16 år och Marlitt 14. Han hade nu vuxit upp, blifwit stor och stark och hon hade blifwit en lång och smärt jänta, glad och sedesam.

En söndag hade Marlitt icke kommit hem från kyrkan förr än det war kol mörkt. Se här orsaken.

Då hon kom ur kyrkan och war på hemvägen hade hon blifwit uppehållen af flere

bekanta och då hon kom närmare hemmet till en häck nyponbuskar, ett bekant ställe från barndomen, reste sig der en stor karl upp ur gräset och såg stadigt på henne som om han wille henne någonting. Hon tyckte att han såg herrelif ut i den korta hjämanskavajen. Hans wältaliga blick träffade henne rakt in i hjertat. Det war som en blyxt hade slagit ned i hennes själ. Hon kände på sig att det war barndomsvännen som hade återkommit; de sågo på hwarandra, räckte hwarandra händerna och sökte en affides plats der de kunde wara ostörde.

De hade så mycket att omtala för hwarandra.

De skiljdes åt först då mörkret inträdt och han gick att uppsöka sina föräldrar.

Ränna de icke igen mig, hade han sagt åt Marlitt, så skall jag icke ge mig tillkänna i aften. I morgon skola de så weta hwem jag är. Jag har godt om guld i min renjel och allt skall bli bra. Med

forgen öfwer *den förlorade sonen* skall det nu wara slut.

Marlitt sof den rättfärdiges sömn om natten och drömde om sin Dlof. Men på morgonen fick hon en obeskriflig längtan att åter få träffa honom. Wille dock icke gå så bittida; han behöfwer hwila ut efter rejan, tänkte hon.

Framåt klockan 7 ilade hon till Dlofs föräldrars stuga. Fadren kom emot henne drucken, så att han raglade, och frågade i barsk ton hwad hon wille.

— Det är bara Marlitt, sade hon, jag är här för att träffa er återfunne son.

Då rusade Dlofs mor fram. Är du tolig flicka! Inte är Dlof här; den oduglingen få wi wäl aldrig se mera.

— Men Dlof har ju varit här — hon rusade fram och grep gumman häftigt om armen — ha ni varit lika kärlekslösa mot honom nu som förr?

— Jag tror du mist förståndet, Marlitt?

— Men den unge sjömannen, som kom till er i går war ju Dlof . . .

Hon hann ej tala ut, förrän hon blef afbruten af någonting förskräckligt. Hennes ord hade samma werkan som en förkrossande åskwigg. Mannen blef genast nykter, war såsom förlamad. Gumman måste hålla sig fast i bordet för att icke falla.

— Den unge sjömannen . . . war han Dlof hwäste hon fram — wi wixte icke att det war han.

Hon tog en börs ur kjolsäcken och kastade den för Marlitts fötter så att guldstyckena rullade fring golfwet.

— Wi wixte icke att det war han, instämde gubben . . . det skedde i ruset . . . det förb. guldet förledde ofz . . . O Gud! war ofz nådig.

— De ha mördat honori skref Marlett.

Dagswerkare wid herregården gingo förbi.

— Hvem har blifwit mördad frågade de och kastade liarne ifrån sig.

— Wi bekänna allt! — ropade de brottsliga emot dem.

— Wi äro skyldige! wrälade mannen,
— tag mitt hufwud: . . . slit det från mina
skuldror! — han tog sig wildt om nacken.

— Jag har mördat min son, som jag al-
drig beredt en glädjedag . . . mitt barn, min
ende, lille, käre gösse, som jag så mycket och
hemligt begrätit, — rasade modern.

— Men hwar ha'n J gjort af honom?

Der! — hon pekade på golffret wid ena
sidan af spiselu; — Wi kastade ned honom i
källaren . . .

Källarluckan slogs upp. Det war ej dju-
pare än att dagern i kammaren kunde tränga
ned och gifwa en tillräcklig, om än swag upp-
lysning. Marlitt låg på knä och böjde sig fram.
Hon wille ännu i det sista betwisla att det hem-
ska brottet verkligen blifwit begånget. Detta
twifwel uppehöll det swaga mod, som ännu
fanns qwar hos henne.

Men som om hjertat hade remnat itu i
hennes bröst, strel hon till och kastade sig häf-
tigt tillbaka. Hon hade sett Olofs ansigte stel-
nadt i döden. Och hon hade så tydligt sett
en smal, djup rond omkring hans nakna hals.
Han — hade blifwit strypt i sömnen och kan-
ste midt under drömmen om sin trogna brud.

1001850894

